

REPUBLIKA SLOVENIJA
FISKALNI SVET

Ocena proračunskih dokumentov za leti 2021 in 2022

Spletna novinarska konferenca

Ljubljana, 16. 10. 2020

Fiskalni svet je oceno predloženih proračunskih dokumentov izdelal v več korakih:

- i. Ocenili smo realističnost projekcij, vsebovanih v Predlogu proračunov
- ii. Preverili smo izpolnjevanje pogojev za uveljavljanje izjemnih okoliščin v obdobju 2020–2022
- iii. Ocenili smo skladnost Predloga okvira za sektor država in blagajn javnega financiranja, vključno z državnim proračunom kot izhaja iz Predloga proračunov
- iv. Indikativno smo preverili skladnost projekcij javnofinančnih gibanj s fiskalnimi pravili

Izpolnjevanje zakonsko določenih pogojev za dovoljeno začasno odstopanje od srednjeročne uravnoteženosti (1.)

Od srednjeročne uravnoteženosti se lahko odstopi pod pogojem, da to srednjeročno ne ogrozi fiskalne vzdržnosti, in le (12. člen ZFisP):

1. v obdobjih **resnega gospodarskega upada** ali
2. v primeru **neobičajnega dogodka, na katerega ni mogoče vplivati in ima pomembne posledice za finančno stanje sektorja država**, kot to opredeljuje Pakt za stabilnost in rast.

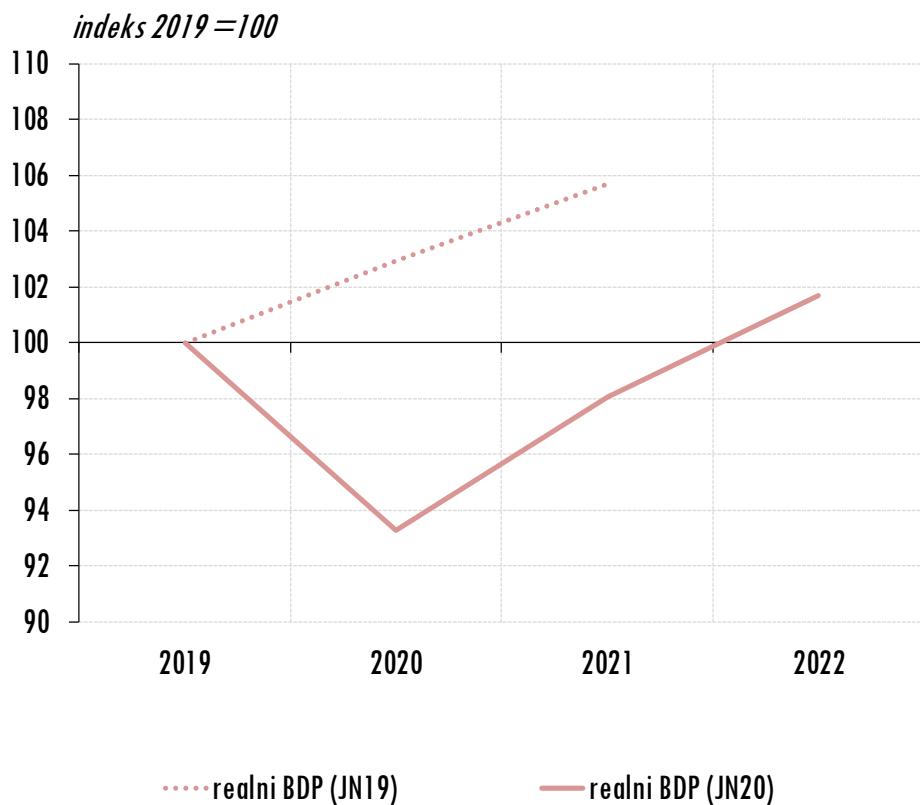
Nastanek in prenehanje izjemnih okoliščin **ugotovi vlada po pridobitvi ocene Fiskalnega sveta.**

Fiskalni svet meni, da bi morali ocena o obstoju izjemnih okoliščin in ocena proračunskih dokumentov slediti drugačnemu časovnemu zaporedju, v katerem bi dejanska priprava proračunskih dokumentov temeljila na oceni o obstoju izjemnih okoliščin, oziroma je ne bi prejudicirala.

Izpolnjevanje zakonsko določenih pogojev za dovoljeno začasno odstopanje od srednjeročne uravnoveženosti (2.)

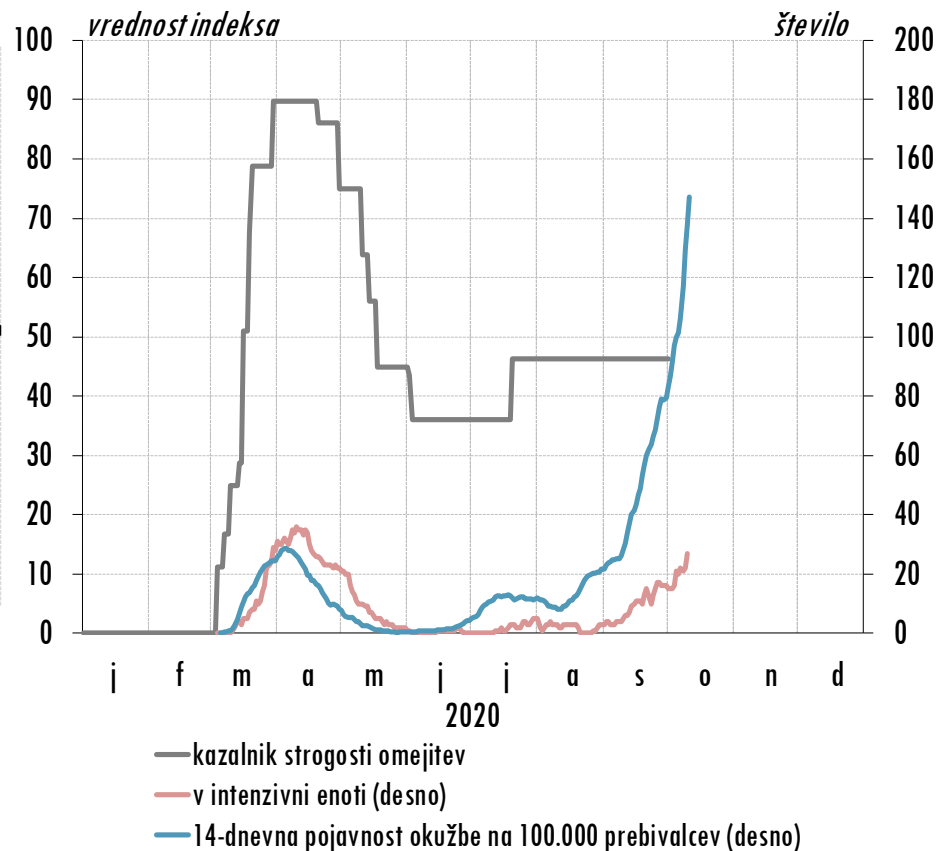
Realni BDP 2019-2022

Vir: SURS, UMAR, preračuni FS.

www.fs-rs.si

Strogost omejitev, število bolnikov v intenzivni enoti in 14-dnevna pojavnost okužbe na 100.000 prebivalcev

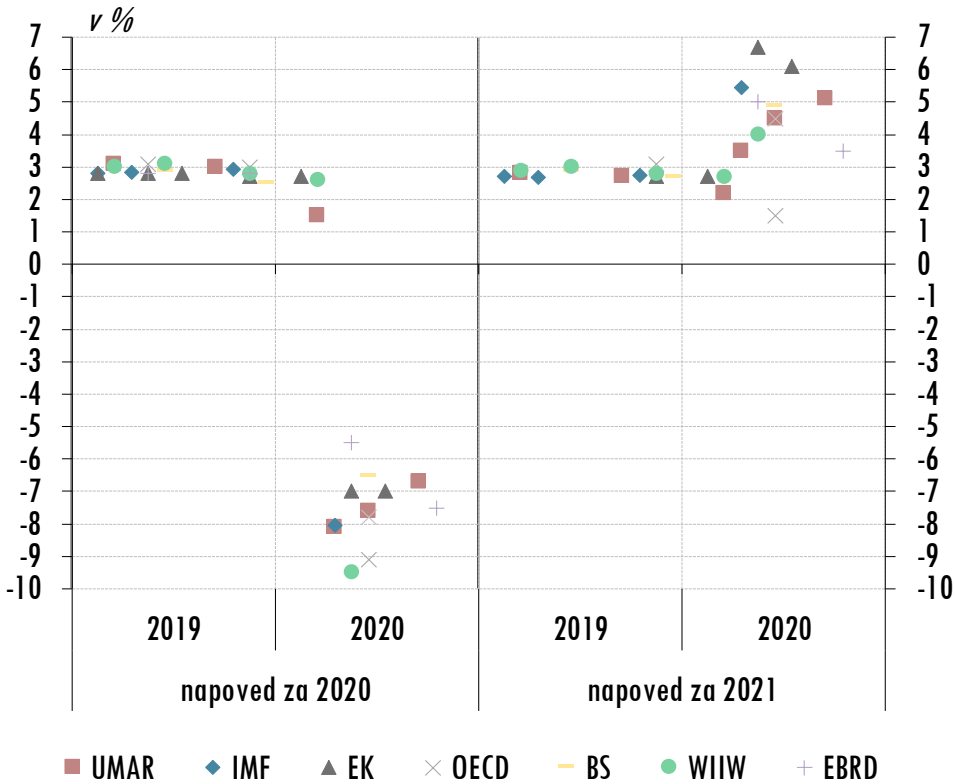

Vir: OxCGRT, ECDC, covid-19.sledilnik.org, preračuni FS.

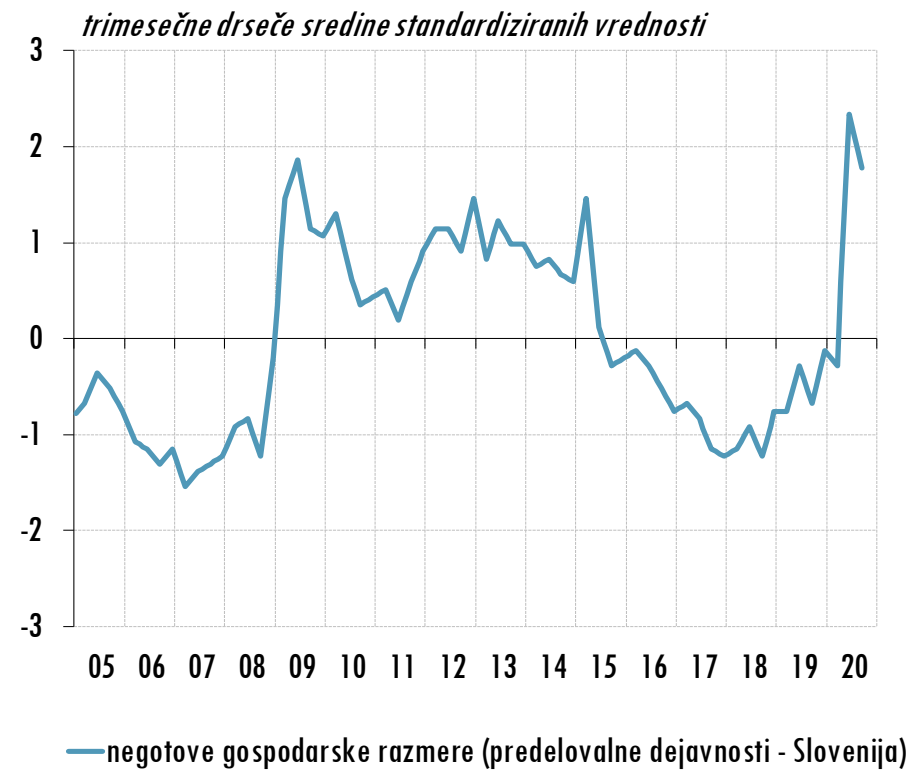

Gospodarska aktivnost naj bi okrevala, a negotovosti ostajajo visoke

Spremembe napovedi realne rasti BDP za 2020 in 2021

Negotovosti

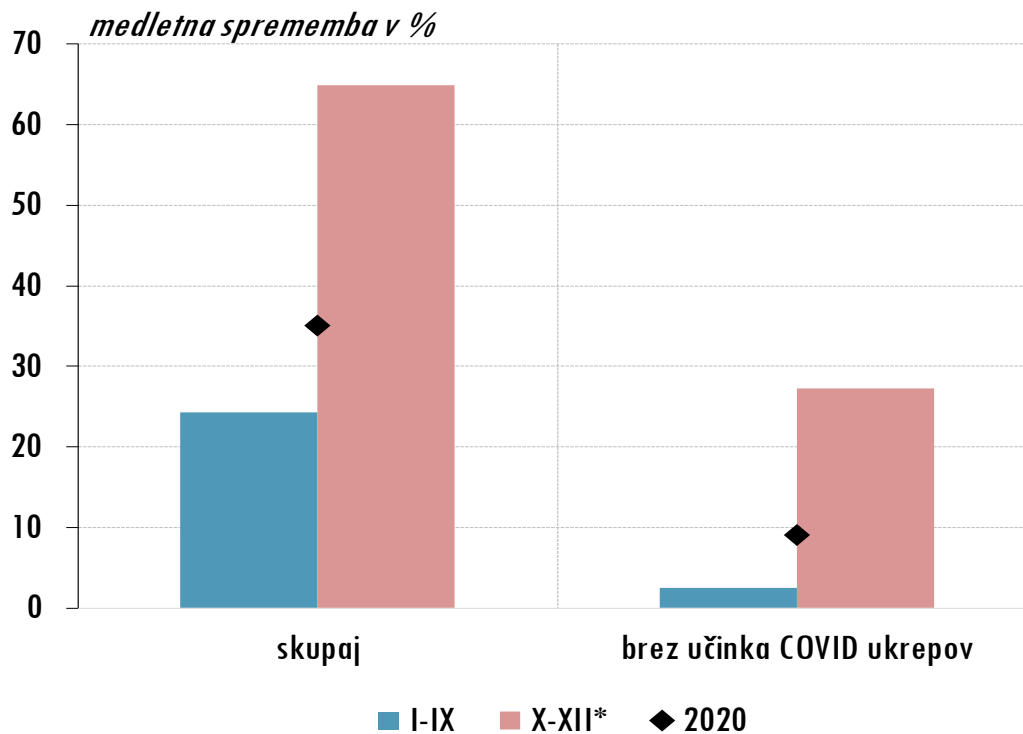
Vir: BS, EBRD, EK, IMF, OECD, UMAR, WIIW.

Vir: SURS, preračuni FS.

Ocena projekcij za 2021 in 2022 je otežena zaradi negotove ocene realizacije v 2020

Odhodki državnega proračuna v 2020

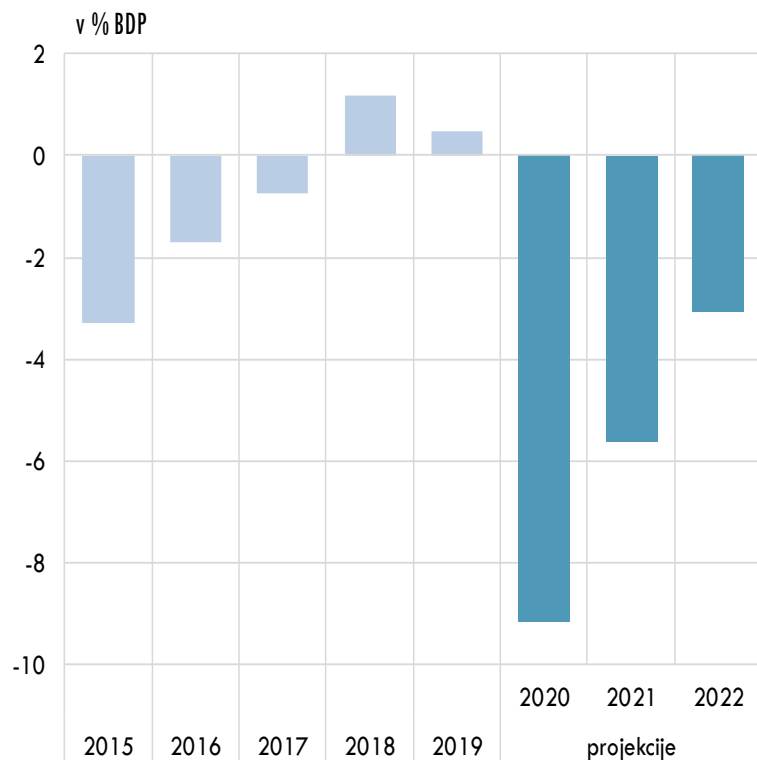

Vir: MF, preračuni FS. Opomba: *implicitno na osnovi rebalansa 2020.

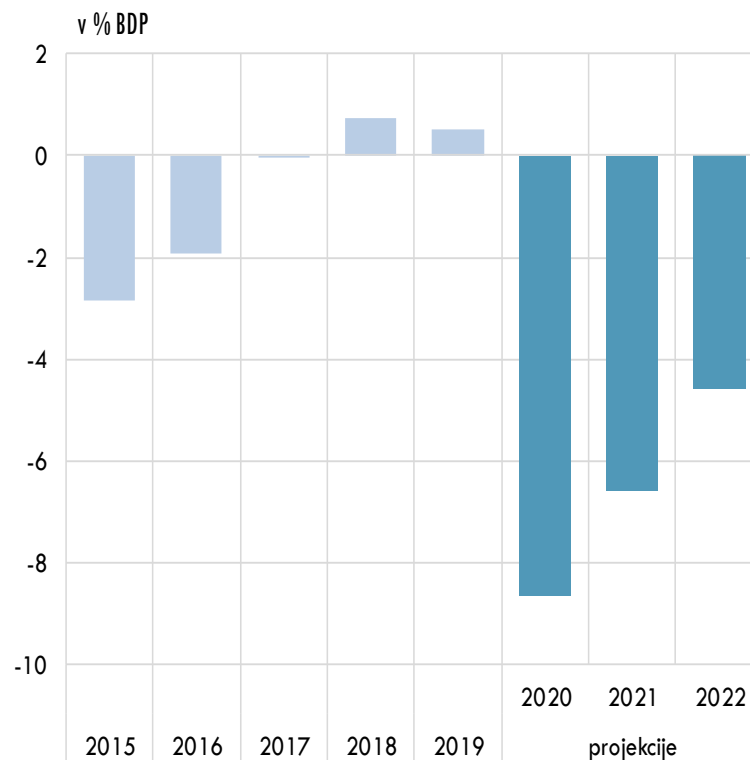
Stanje javnih financ naj bi se v prihodnjih dveh letih izboljševalo, vendar...

Saldo državnega proračuna

Vir: MF, preračuni FS.

Saldo sektorja država

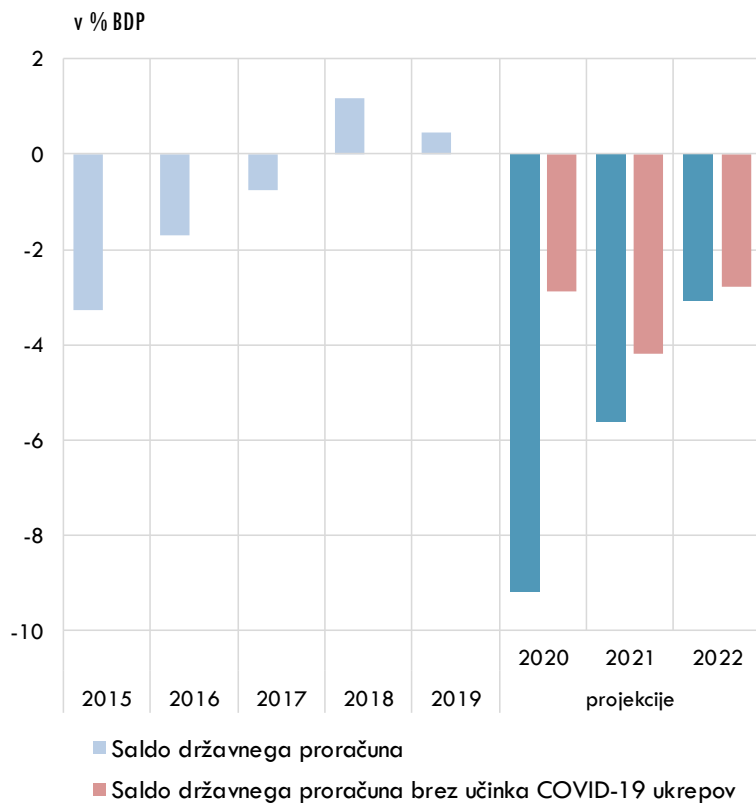

Vir: MF, preračuni FS.

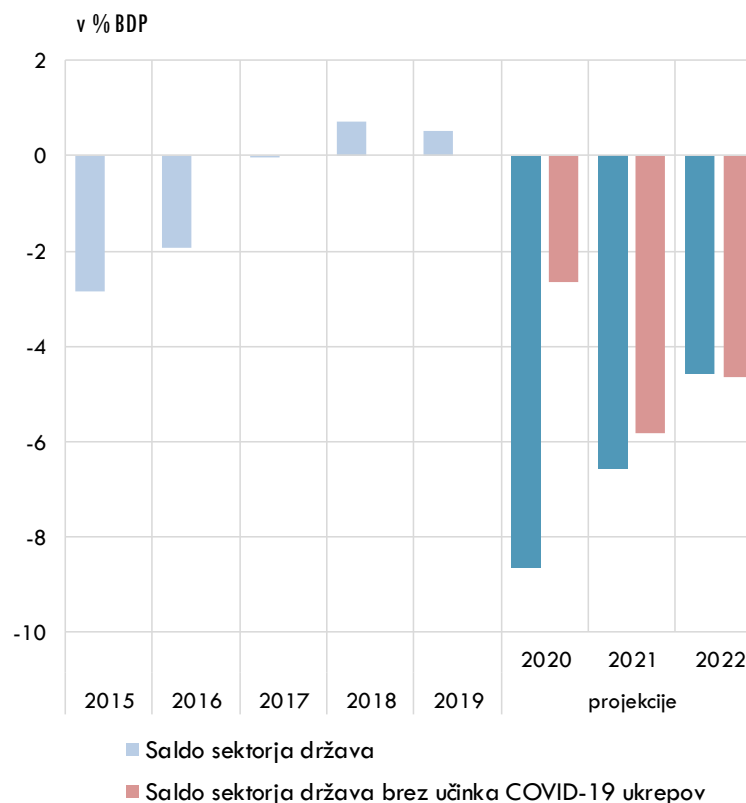
...analiza brez upoštevanja neposrednega učinka COVID-19 ukrepov kaže občutno povečanje primanjkljaja v 2021

Saldo državnega proračuna

Vir: MF, preračuni FS.

Saldo sektorja država

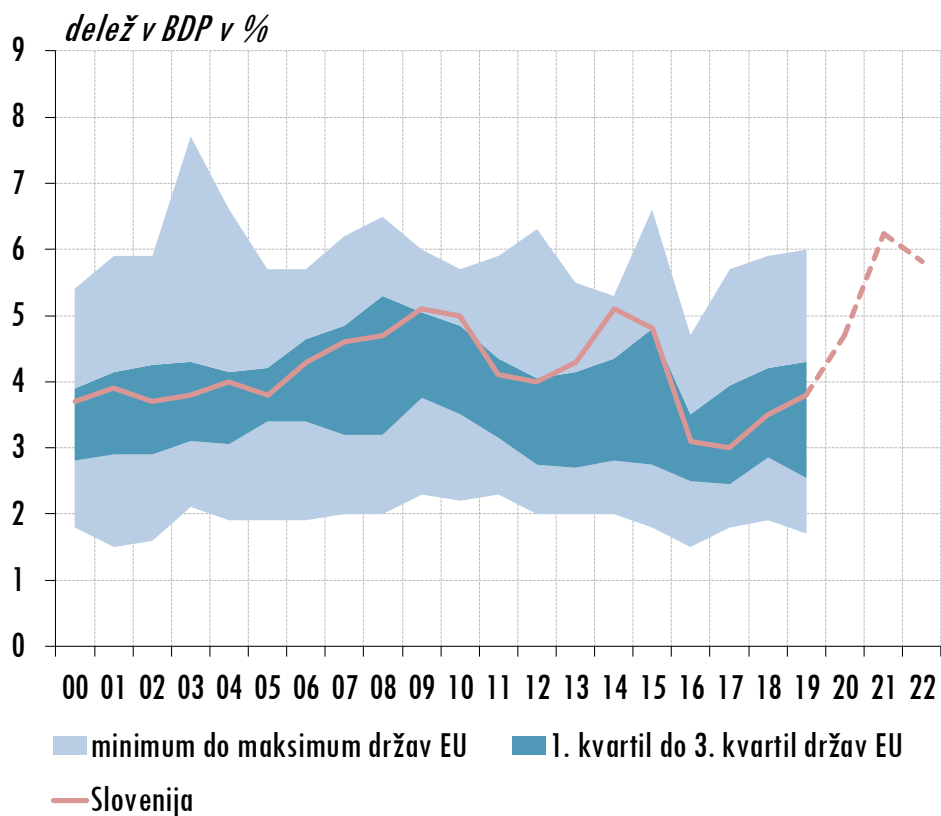

Vir: MF, preračuni FS.

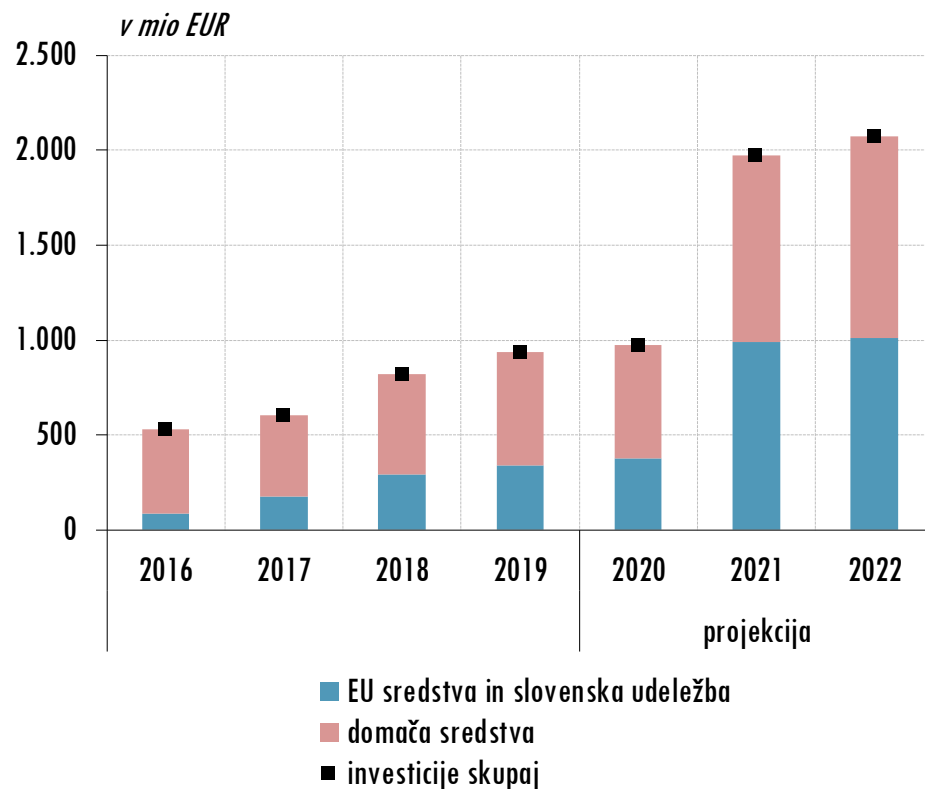

Poslabšanje naj bi bilo predvsem posledica predvidenega izrazitega povečanja odhodkov za investicije

Investicije sektorja država

Odhodki državnega proračuna za investicije

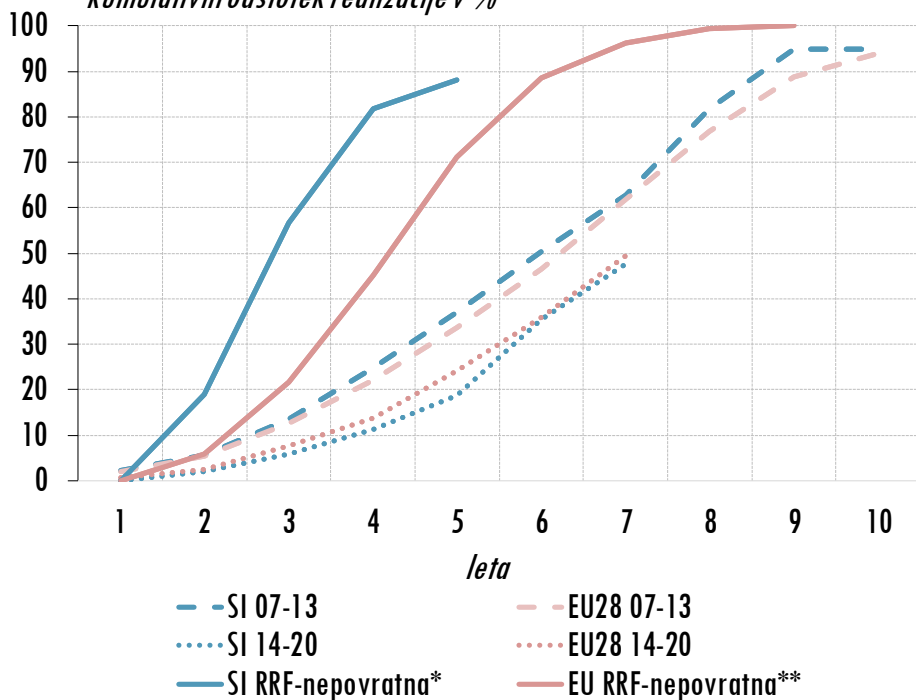

Investicije naj bi bile v veliki meri financirane s precej hitrejšim črpanjem EU sredstev kot v preteklosti → tveganja

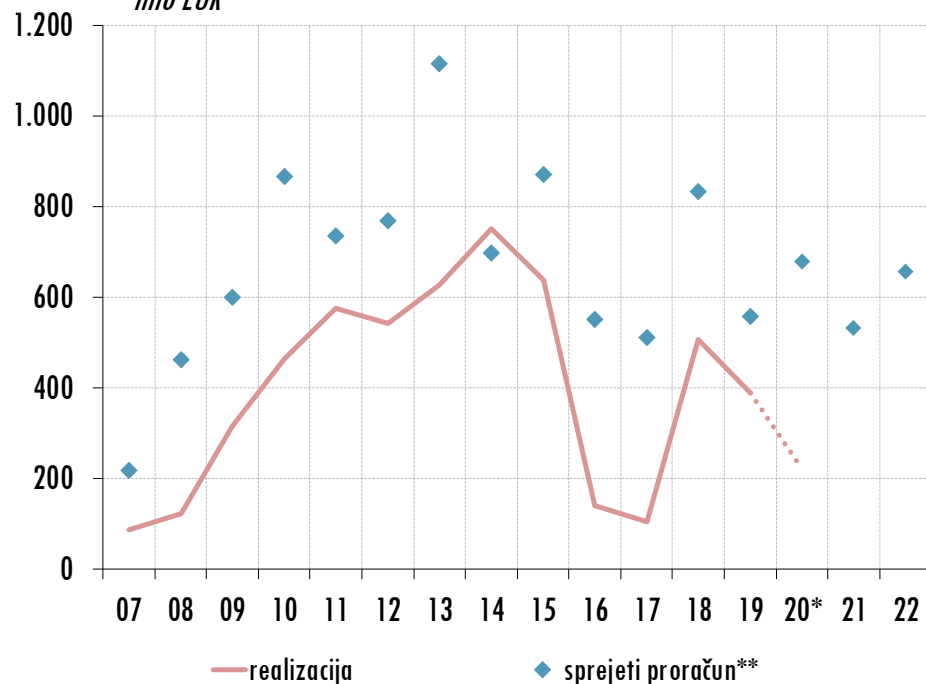
Dejanska in predvidena dinamika porabe EU sredstev

kumulativni odstotek realizacije v %

Prejeta sredstva iz proračuna EU iz strukturnih in kohezijskega sklada

mio EUR

Opomba: 2007-13 sredstva KS, ESRR, ESS, 2014-20 sredstva KS, ESRR. Prvo leto porabe RRF sredstev je 2020.

*projekcije NRP. **projekcije izplačil Bruegel.

Vir: EK, Bruegel, MF, preračuni FS.

* dejanska realizacija v prvih osmih mesecih leta, ** podatki iz sprejetih proračunov (brez sprememb in rebalansov), razen za 2022 Predlog proračuna.

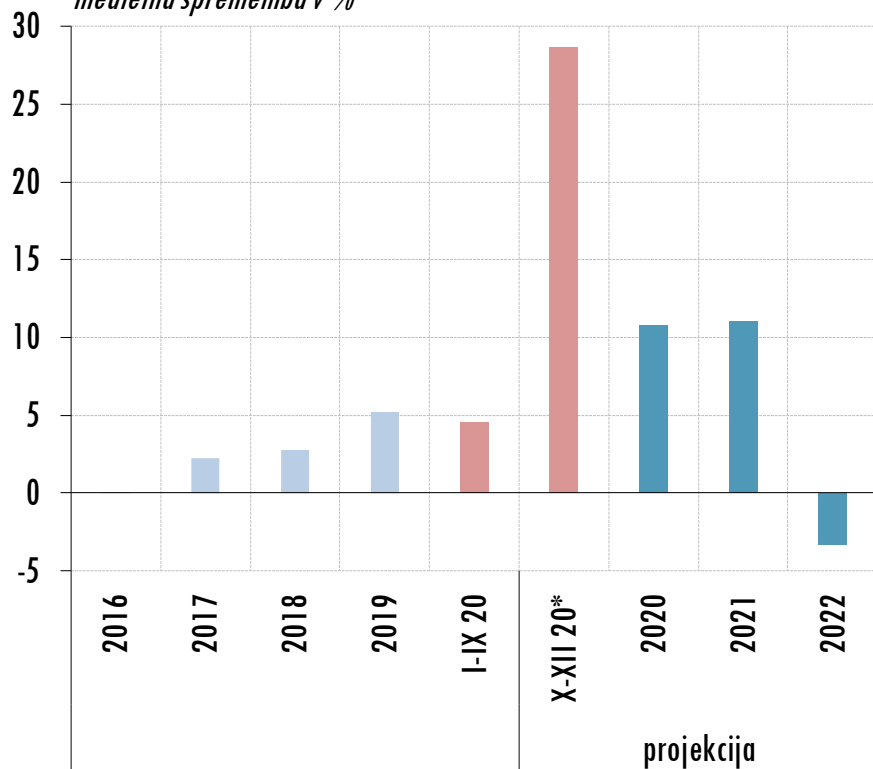
Vir: MF, preračuni FS.

Visoka naj bi bila tudi rast ostalih odhodkov

Odhodki državnega proračuna brez obresti in investicij ter brez učinka COVID-19 ukrepov

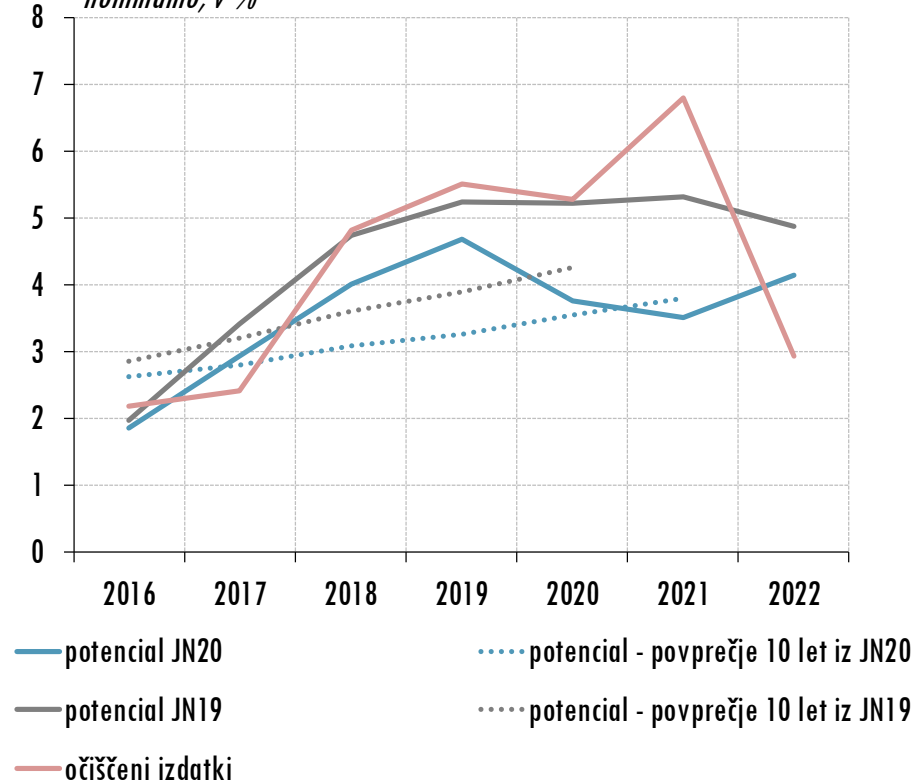
medletna sprememba v %

Vir: MF, preračuni FS. *implicitno na osnovi rebalansa 2020.

Izdatki sektorja država brez obresti in investicij ter brez učinka COVID-19 ukrepov glede na rast potencialnega proizvoda

nominalno, v %

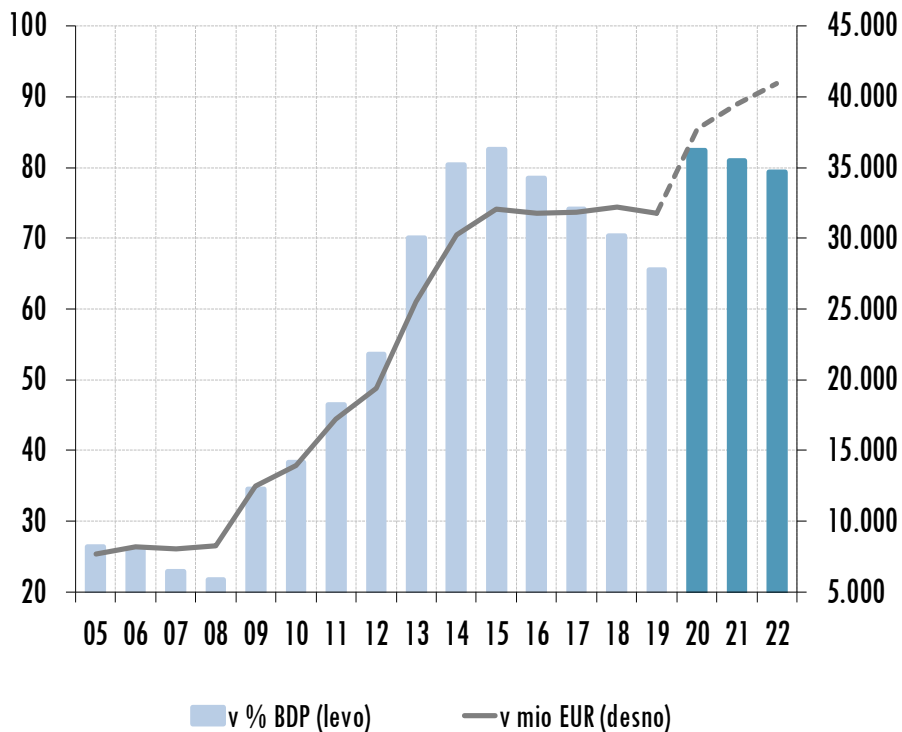

Vir: SURS, MF, UMAR, preračuni FS.

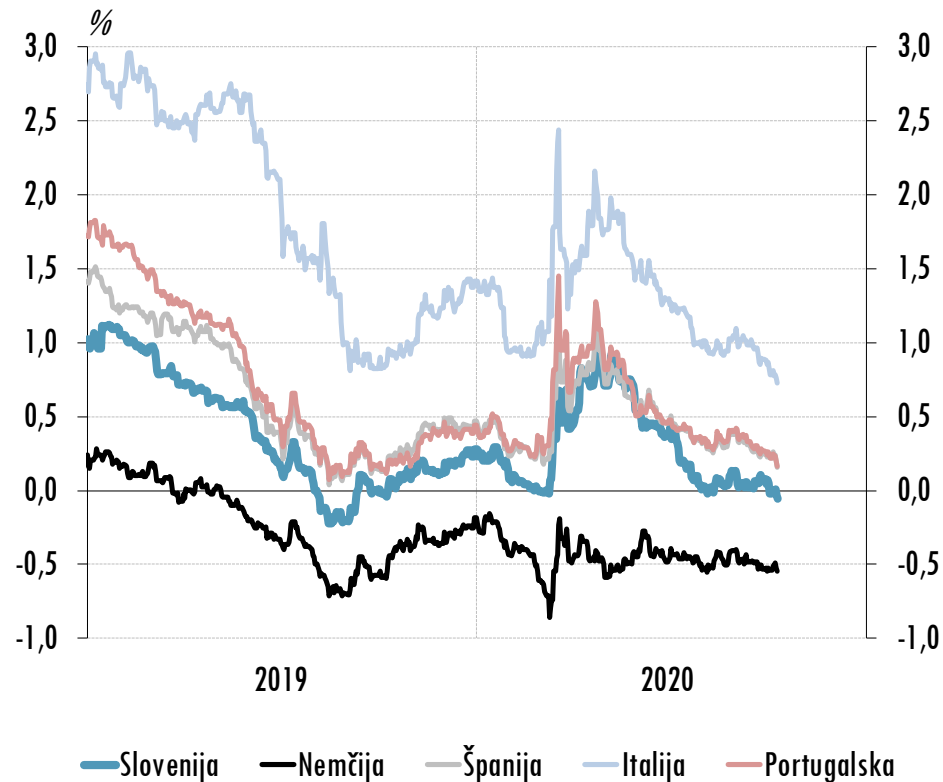
Dolg sektorja država se bo občutno povečal

Dolg sektorja država

Vir: SURS, MF.

Donosi 10-letnih referenčnih evrskih obveznic

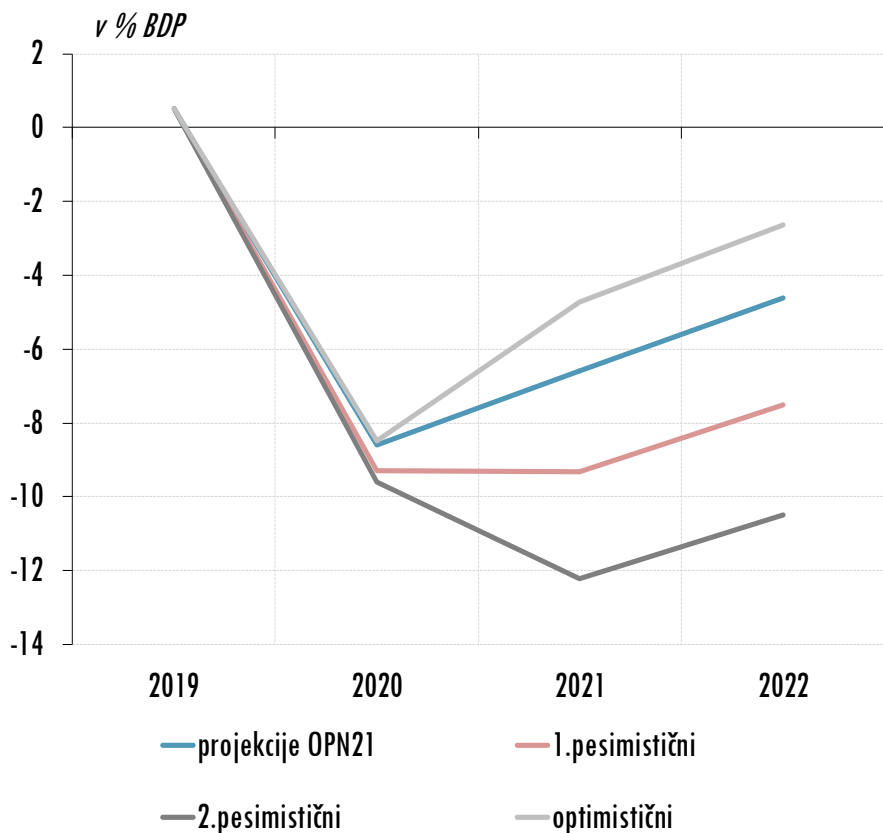

Vir: Bloomberg.

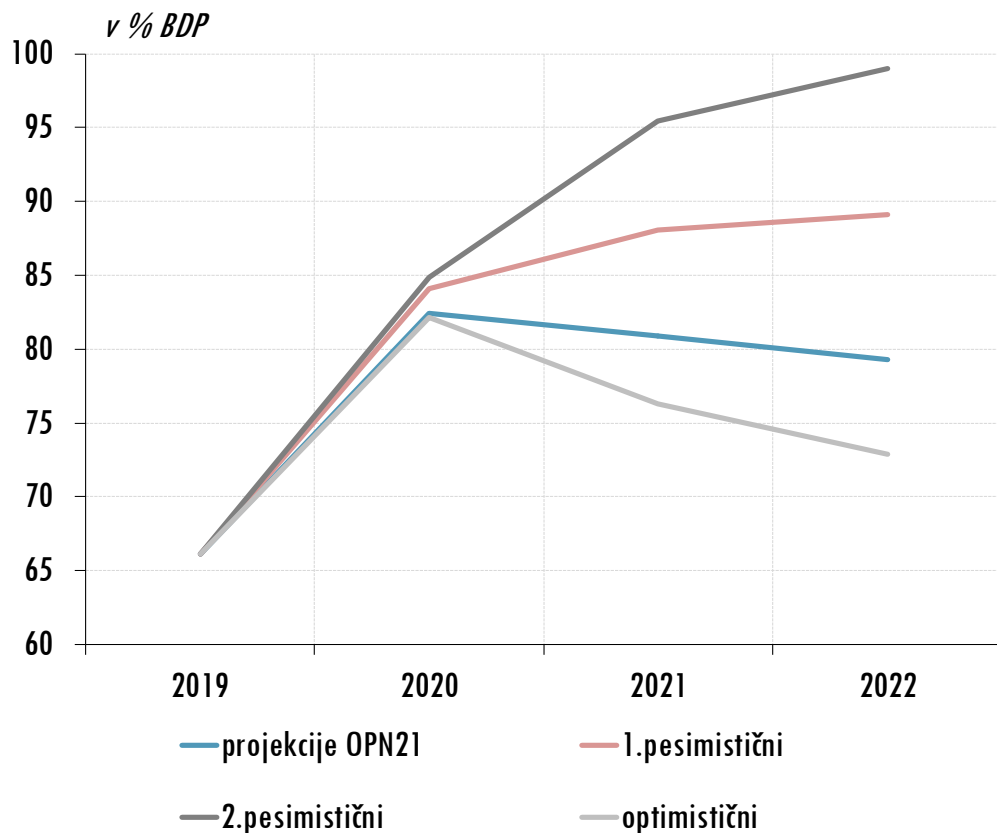
Prevladujejo tveganja za večji primanjkljaj oziroma dolg sektorja država

Scenariji za saldo sektorja država

Vir: SURS, MF, UMAR, preračuni FS.

Scenariji za dolg sektorja država

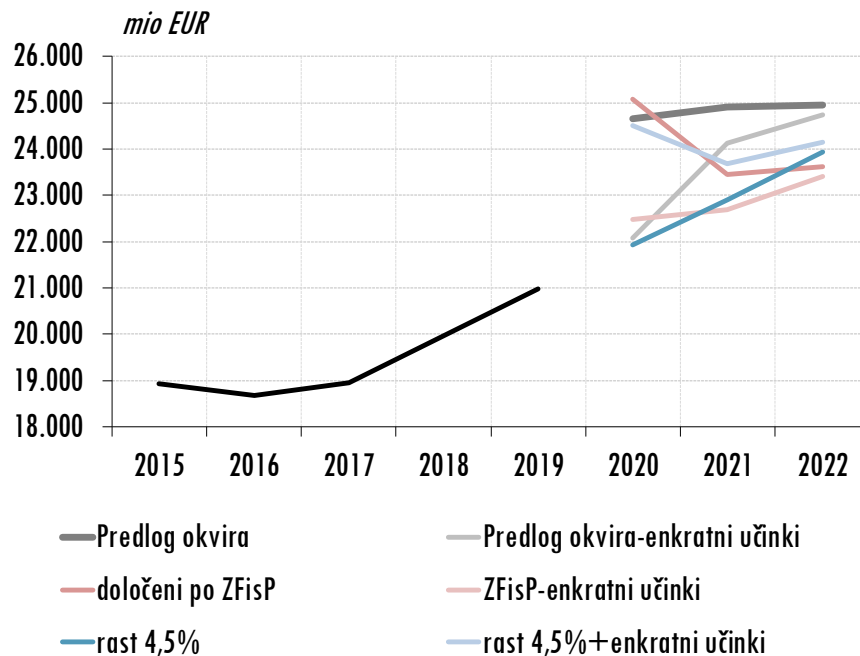

Vir: SURS, MF, UMAR, preračuni FS.

Izdatki države bi bili ob veljavnosti fiskalnih pravil previsoki tudi z upoštevanjem širokega nabora vrednosti vhodnih spremenljivk

Izdatki sektorja država po Predlogu okvira in po alternativnih izračunih

Opomba: Ravni izdatkov, kot so določene na podlagi ZFisP in z izločitvijo enkratnih učinkov, ter ob upoštevanju predpostavljene rasti dolgoročnega potenciala z dodatkom enkratnih učinkov.

Vir: SURS, MF, preračuni FS.

Ključne ugotovitve (1.)

- V letih 2020 in 2021 so glede na trenutno razpoložljive informacije **izpolnjeni zakonsko določeni pogoji za uveljavitev izjemnih okoliščin**, ocena za 2022 je še negotova.
- Proračunski dokumenti nakazujejo **ekspanzivno fiskalno politiko** v 2021, ki je glede na pričakovane razmere proticiklična in kot takšna **ustrezna**.
- **Primanjkljaj javnih financ** brez upoštevanja učinka COVID-19 ukrepov se bo prihodnje leto **povečal** predvsem zaradi predvidene **občutne krepitve odhodkov za investicije**. Tudi rast **ostalih odhodkov** naj bi **preseгла rast gospodarskega potenciala**.

Ključne ugotovitve (2.)

- Predlagana obseg in struktura **fiskalnih spodbud** sta **optimistična**, njihova dejanska realizacija pa bi sprožila **številna tveganja**.
- Tveganja so v primeru dejanskega **obsežnega povečanja investicij** povezana z njihovo **učinkovitostjo**, ter z dejanskim kratkoročnim in posebej dolgoročnim **učinkom na gospodarsko aktivnost**.
- Poleg tveganj, povezanih z napovedmi makroekonomskih in javnofinančnih agregatov, izpostavljamo **tveganja na podlagi ukrepov ekonomske politike, nepovezanih s COVID-19 krizo**.
- Indikativni izračuni kažejo, da so **načrtovani izdatki sektorja država** ob sicer dovoljenem začasnem odstopanju od srednjeročne uravnoveženosti **previsoki** tudi ob upoštevanju širokega nabora vrednosti vhodnih spremenljivk.